

Utrikes- och försvarsfrågor

motionsbehandling

Partistämmans beslut 2015

Utrikes- och försvarsfrågor

Försvarsförmåga - motion 8.1, 8.2, 8.3.2, 8.4.1, 8.4.3, 8.5

8.1.1 Att Centerpartiet ska verka för att Sverige skaffar sig en militär tröskelförmåga, syftande till att avskräcka från angrepp.

8.1.2 Att Centerpartiet ska verka för att Sverige skaffar sig den militära uthållighet som krävs för att hjälp i händelse av ett angrepp ska ha förutsättningar att nå fram.

8.1.3 Att Centerpartiet accepterar att de två första Att-satserna kommer kräva ett substantiellt tillskott av resurser.

8.2. Att ställa sig bakom motionen.

8.3.2 Centerpartiet ska verka för att säkra långsiktiga försvarsanslag på 1,5 – 2 % av BNP

8.4.1 Att vi behöver öka försvaret.

8.4.3 Att försvaret måste öka nu pga det ökade hotet och att det tar år att rusta.

8.5.1 Att Centerpartiet ska verka för att LUFS 1 kap. 8§ punkt 3 ändras så att stycket avspeglar betydelsen i engelska 2009/81/EC Article 12 (c).

8.5.2 Att Centerpartiet ska verka för att svenska direktivet 2009-81-EG artikel 12 (c) ändras så att stycket avspeglar betydelsen i engelska 2009/81/EC Article 12 (c).

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter behovet av att stärka den svenska försvarsförmågan. De lyfter fram betydelsen av ett försvar som finns i hela landet och att det är viktigt att försvarsbeslut har en sådan bred enighet i riksdagen som det bara går. Motion 2 lyfter vikten av att förstärka försvarsförmågan, att det är bra med en grundläggande bred samsyn och att försvaret av våra kuster, skärgårdar och exempelvis Öresund och Gotland förstärks. Motion 5 lyfter en problematik kring tolkning och implementering av upphandlingsdirektivet som reglerar inköp av militärmateriel.

Centerpartiet har som målsättning att se till att Sverige över tid ska ha militära resurser som kan värna medborgarna i luften, till sjöss och på land. Det var med denna målbild, att stärka den svenska försvarsförmågan, som Centerpartiet verkade för en bred försvarsöverenskommelse under våren 2015. I den överenskommelse som slöts mellan Centerpartiet och Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna så ser vi nu till att försvaret får ett ordentligt resurstillskott. Vi betonar vikten av ett försvar som finns i hela landet och som kan klara av att försvara alla delar av landet. Dessutom ser vi till att förstärka närvaron på Gotland

Till beslutet tillsätts också en försvarsgrupp som ska vårda överenskommelsen, se över de utredningar kring personalförsörjning, investeringar i materiel och den skärhetspolitiska analys som ska göras. Gruppen kommer att spela en viktig roll för att fortsatt se till att vi förstärker försvaret och vår försvarsförmåga.

Partistyrelsen vill poängtera att den viktiga målsättningen inte är att spendera en viss summa pengar på försvaret utan det viktiga är att vi ser till att vi har en försvarsförmåga som gör att vi klarar av att upprätthålla fred och säkerhet, framförallt i

vårt närområde. Det är utifrån denna målsättning som vi menar att anslagsnivåer ska sättas. I dag kan vi konstatera att vi måste succesivt höja anslagsnivåerna för att på så vis kunna stärka vår försvarsförmåga. Detta gör att vi inte menar att vi ska ha ett fastslaget kvantifierat mål kring hur mycket pengar vi ska avsätta till försvaret.

Givetvis menar vi att det ska vara ett effektivt och ändamålsenligt regelverk som styr hur försvaret ska kunna införskaffa materiel och tjänster som de behöver för att på ett professionellt och effektivt sätt kunna genomföra sitt uppdrag. Dock ser partistyrelsen inte att just de i motion 5 föreslagna ändringarna är de mest ändamålsenliga.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

8.1
8.2
8.4.1
8.4.3

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

8.3.2
8.5

Värnplikt och medborgartjänst - motion 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 8.11

8.6.1 Att Centerpartiet föreslår att en medborgartjänst inrättas för män och kvinnor på förslagsvis sex månader.

8.6.2 Att medborgartjänsten ska bestå i arbete och insatser inom försvars-, och säkerhetsområdet, civilförsvaret eller annan offentligfinansierad verksamhet som berör skola, ungdomar, sjukvård, äldreomsorg.

8.6.3 Att någon form av ersättning ska utgå.

8.7. Partistämman tillkännager för medlemmarna som sin mening att Centerpartiet skall verka för att allmän värnplikt åter aktiveras för alla personer från 18 års ålder, folkbokförda och födda inom landets.

8.8. Att undersöka möjligheten att inför en sex månader lång, frivillig, modern Medborgartjänst för ungdomar i åldern 18-25 år.

8.9. Centerpartiet arbetar för att en medborgartjänst införs.

8.10.1 Centerpartiet verkar för att allmän mönstring införs för alla svenska medborgare innan de fyller 20 år.

8.10.2 Näringslivet och arbetsförmedlingen har en naturlig plats i mönstringen.

8.10.3 Försvarsmaktens behov av rekrytering ges till "allmän" värnplikt är styrande för mönstringen.

8.11.1 Inför värnplikt igen men gör det i en ny form där det även kan väljas vapenfri tjänst. Vapenfri tjänst kan innebära t ex underhåll och sjukvård.

8.11.2 Det ska vara möjligt att utbilda sig militärt men att utbildningen även är relevant för ett civilt arbete.

8.11.3 Kanske kan man ha en militär gymnasieutbildning där man kan ha olika inriktningar som lämpar sig för att fortsätta på en militär bana.

8.11.4 Militären ska även ges möjlighet att hjälpa till vid naturkatastrofer och annan civil verksamhet där det behövs en omgående punktinsats kan t ex vara skallgång.

8.11.5 Militären kan även sköta sådant som kusträddning, fjällräddning och ambulansflyg.

Partistyrelsens yttrande:

Motionerna behandlar frågor om värnpliktens återinförande men också om huruvida man ska införa en obligatorisk eller frivillig medborgartjänst. Rekrytering till försvaret, folkförankring, motverka segregation och minska antalet ungdomar som finns i utanförskap lyfts fram som viktiga anledningar varför värnplikt eller medborgartjänst ska införas.

Den 1 juli 2010 avskaffades värnplikten i fredstid. Det tycker Centerpartiet är bra. Vi har länge arbetat för att frivillighet, motivation och viljan att tjänstgöra i försvaret nationellt och internationellt ska utgöra grunden för rekrytering.

Försvarets personalförsörjning är mycket viktig. Försvaret i Sverige ska försvara våra intressen och vårt territorium, men även kunna delta i fredsinsatser utomlands. Det är viktigt att hitta de som är bäst lämpade för uppgifter inom försvarets alla grenar, det vill säga som anställd inom försvarsmakten eller för fortsatt utbildning till yrkes- eller reservofficer samt inom hemvärnet.

Det är viktigt att Försvarsmaktens fortsätter att effektivisera organisationen. Det är också viktigt att man hittar lösningar för att framförallt få nyrekryterade soldater att stanna kvar, t.ex. genom att erbjuda olika slags anställningar och möjligheten till civil utbildning. Samtidigt måste man orka hålla ut och ge stora omställningsprocesser tid att "sätta sig".

Centerpartiet har varit med om att sluta en bred försvarsöverenskommelse under våren 2015. Den syftar till att stärka totalförsvaret och den svenska förmågan i hela landet. Detta gäller också vår beredskap för icke-militära kriser så som exempelvis naturkatastrofer. För oss är det viktigt att en än mer övergripande samordning kommer på plats så att våra samlade resurser kan användas än mer effektivt. I dag är det redan så att militära resurser kan användas i exempelvis räddningsarbete men vi vill exempelvis se att detta utvecklas än mer.

Förslag om medborgartjänst lyfts fram i vissa av motionerna som en möjlighet att minska utanförskap och se till att unga kan etablera sig på arbetsmarknaden. Det lyfts också fram som ett sätt att minska segregationen i samhället och säkra personalförsörjningen till försvaret. Partistyrelsen ser, så som motionärerna, att allt för många människor, inte minst unga, befinner sig i utanförskap. Men för oss är inte svaret på denna problematik att införa en modernare version av värnplikt eller medborgartjänst. Istället måste vi våga fortsätta kampen för att reformera den svenska arbetsmarknaden. Vi måste fortsätta att sänka trösklarna och hindren för att människor ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Därför menar vi att en frivillig medborgartjänst inte är ett bra verktyg för att i grunden komma åt utanförskapet.

Centerpartiet tror på varje människas rätt och förmåga att själv forma sin egen framtid. Det är därför vi vill att makt ska finnas så nära människor som möjligt. Förutom det ovan nämnda så skulle en obligatorisk medborgartjänst strida mot principen om det fria valet och är inget som partistyrelsen förordar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

8.11.3
8.11.4
8.11.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

8.6
8.7
8.8
8.9
8.10
8.11.1
8.11.2

Hemvärnets roll nu och i framtiden - motion 8.12

8.12 Att hemvärnets roll och uppgifter lyfts fram och förtydligas både ur försvarssynpunkt och som resurs för civilsamhället. Det är då av största vikt att tillräckliga ekonomiska medel därvid ställs till förfogande

Partistyrelsens yttrande:

Hemvärdnet har under det senaste försvarsbeslutet utvecklats både kvantitativt men också kvalitativt. Det visar bland annat den utvärdering som riksdagens försvarsutskott gjort av förra försvarsbeslutet (2014/15:RFR4). Därtill poängteras att det finns alla anledning att fortsätta arbetet med att stärka kvalitén och kvantiteten hos hemvärdnet.

Partistyrelsen menar att hemvärdnet är en mycket viktig del av försvarsmakten och den svenska försvarsförmågan. Dess sammansättning och geografiska spridning gör ett kvalificerat hemvärn till en väsentlig del i vår förmåga att bemöta hot och klara kriser. Dessutom står hemvärdnet för en viktig del av folkförankringen av försvarsmakten.

I den försvarsöverenskommelse som slöts mellan Centerpartiet och Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna var en av Centerpartiets prioriteringar att stärka hemvärdnet. I det försvarsbeslut som fattades av riksdagen i juni 2015 så kunde vi också öka resurserna än mer till hemvärdnet, bland annat genom att fyra granatkastarplutoner och bataljonsledningsförmåga tillförs. Hemvärdnets lokala förankring och rekrytering pekades också ut som viktiga beståndsdelar. Därtill tillfördes givetvis additionella resurser till hemvärdnet i och med beslutet.

Partistyrelsen håller med motionären att hemvärdnet är en viktig del av den svenska försvarsförmågan och vill, likt motionären, se att hemvärdnet fortsätter att utvecklas både kvantitativt men framförallt kvalitativt. Det är också de ingångar som legat till grund för det försvarsbeslut som bygger på den ovannämnda försvarsöverenskommelsen.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

8.12

Försvvarssamarbeten - motionerna 8.3.1, 8.4.2, 8.13, 8.14, 8.15, 8.16

8.3.1 Centerpartiet ska verka för att Sverige ska ansöka om fullvärdigt medlemskap i Nato.

8.4.2 Att vi behöver gå med i NATO.

8.13 Att Centerpartiet ska verka för svenskt medlemskap i NATO.

8.14 Att Centerpartiet verkar för att Sverige ska ansöka om medlemskap i Nato.

8.15.1 Att bifalla motionen att överlämna den till Riksdagsgruppen.

8.15.2 Överlämna den till riksdagsgruppen.

8.15.3 Riksdagsgruppen i gruppmotion motionerar om en försvarsunion mellan Finland och Sverige.

8.16 Att riksstämman beslutar ta principiell ställning för ett svenskt NATO-medlemskap.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen menar att Sverige ska bygga sin säkerhet tillsammans med andra. Vi menar också att Sverige har ett ansvar för vårt närområde och internationellt att bidra till fred, stabilitet och säkerhet. Detta ställer krav på hur vi interagerar och samarbetar med andra, länder och internationella organisationer.

Ett ökat nordiskt samarbete är något som partistyrelsen ser positivt på men i diskussionen kring ett eventuellt Nato-medlemskap så är det viktigt att betona att ett nordiskt försvarssamarbete inte kan ersätta ett medlemskap.

Centerpartiet beslutade på partistämman 2013 att Sveriges militära samarbeten med Norden, de baltiska länderna, EU och Nato allsidigt utreds. Sedan dess har dels utredningen Försvarspolitiskt samarbete – effektivitet, solidaritet, suveränitet (Fö 2013:B) av Tomas Bertelman lagts fram och Centerpartiet har i och med försvarsöverenskommelsen som slöts mellan Centerpartiet och Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna också fått till en än bredare och djupare säkerhetspolitisk analys. Det går därmed att konstatera att den utredning som partistämman 2013 ville se nu blir verklighet.

Detta gör att vi i Centerpartiet måste se vad som borde bli nästa steg för vår del. I Bertelmans utredning konstateras att det försvarspolitiska läget och de samarbeten som Sverige är en del i har förändrats under senare år och föranleder att man borde allsidigt se på ett Nato-medlemskap och detta gärna tillsammans med Finland. Bland annat dras den slutsatsen mot bakgrund av att det nordiska försvarssamarbetet av alla parter ses som subsidiärt i jämförelse med andra samarbeten som finns utanför nationernas gränser.

Partistyrelsen ser att Sverige har en del och ett ansvar i att skapa stabilitet och säkerhet i vårt eget närområde. Tiden då NATO var en del av den terrorbalans som fanns under kalla kriget är för länge sedan passerad. I dag har NATO som organisation vuxit med många nya medlemmar inte minst i Östeuropa. NATO har dessutom tagit ansvar för en del stora internationella insatser, exempelvis den i Afghanistan. Våra nordiska och baltiska grannar är en del av detta samarbete. Det är i dag endast vi och Finland som

inte är medlemmar, samtidigt är vi de länder som står NATO närmast. Den nya finska centerledda regeringen har beslutat att utreda ett NATO-medlemskap. Centerpartiet ser mot bakgrund av NATO:s förändrade roll och, det säkerhetspolitiska läget att Sverige startar en process om att söka medlemskap i Nato. I detta arbete bör vi eftersträva ett nära samarbete med Finland, med målet att båda länderna kan bli medlemmar samtidigt. Partistyrelsen presenterar sitt resonemang i stämmoprogrammet *"En hållbar utrikes- och säkerhetspolitik"*.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

8.3.1
8.4.2
8.13
8.14
8.16

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

8.15

Civila försvaret - motion 8.17, 8.18, 8.19

8.17.1 Att Centerpartiet arbetar för ett återuppbyggt civilförsvaret i enlighet med vad som anförts i motionen.

8.17.2 Att Centerpartiet särskilt betonar livsmedels- och råvaruförsörjningen, ett utbyggt hemvärn samt att det skall finnas fungerande samhällssystem även vid långvariga cyberattacker.

8.18.1 Att centerpartiet jobbar för att Civilförsvaret får ekonomiskt underlag från staten för att investera i så kallade fältkök, som man lätt kan manövrera ut närmare bemanningen i fält.

8.18.2 Att centerpartiet jobbar för att kommunerna i samråd med civilförsvaret, räddningstjänst, hemvärn och även transportsektorn och förmodligen flera instanser sätter sig tillsammans och ser över rutiner och strategier för en bra planering och börjar att samöva olika scenarion som faktiskt kan ske. Denna övning bör ske minst en gång per år för att uppnå effektivitet och kompetens i olika händelseförlopp.

8.18.3 Att centerpartiet ska verka för att del av kommunens kökspersonal är införstådda i övningsverksamheten då de också bör kliva in i köken vid extraordinära händelser.

8.18.4 Att centerpartiet ska verka för att alla kommuner har fungerande beredskapskök ute i de olika kommundelarna i acceptabel skala och skick.

8.19.1 Att centerpartiet arbetar fram en långsiktig och hållbar utveckling vad gäller räddningstjänsten och att behålla och stärka upp deltidsbrandkåren på landsbygden så att en likvärdig räddningstjänst kan tillhandahållas och därmed också ser över resurserna till Räddningstjänsten och tydliggöra ansvaret.

8.19.2 Att centerpartiet arbetar fram en bra strategi för att hitta kombinationstjänster för deltidskårens ute på landsbygden så brandmännen klarar av att finnas kvar i bygderna även på dagtid. Vi måste alltså se till att göra Räddningstjänsten mera attraktiv som arbetsplats och möjliggöra högre anställningsgrad än 25 %.

8.19.3 Att centerpartiet förstår och ser att såväl kommunerna själva som privata företag faktiskt släpper iväg sina anställda då det går ett larm och riskerar att få produktionsstopp och att man då och då faktiskt kan visa på sin tacksamhet från kommunernas sida till dessa företagare. Det är också oftast företagaren som får ta sjukskrivningskostnaden om brandman skadas under brand/i tjänst, den ansvarsbiten borde ligga på kommunen om brandman/kvinna skadas i jobbet.

8.19.4 Att centerpartiet arbetar för att förändra reglerna i a-kassan för den här lilla gruppen som idag hindrar personer att påbörja en anställning som brandman på deltid och tvingar redan anställda att avsluta sin deltidsanställning som brandman.

8.19.5 Att centerpartiet verkar för att tillsynsmyndigheter får ett större mandat i sitt myndighetsutövande då hur än behjärtansvärt en kommuns ekonomi må vara så är räddningstjänsten lag och forskrifts reglerad så nedläggningar av enbart ekonomisk natur med bibehållen risk och hotbild och utan annan riskreducering och kompensation bör på något sätt stävjas.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter fram vikten av att stärka och utveckla civilförsvaret. Detta dels för att stärka vår försvarsförmåga men också samhällets förmåga att hantera kriser såväl militära som civila. I motionerna exemplifieras de hot som vi står inför som allt ifrån naturkatastrofer till cyberattacker.

Partistyrelsen delar motionärernas synpunkter om att det svenska totalförsvaret måste stärkas och däri är civilförsvaret en viktig pusselbit. Det handlar om allt från att stärka till försvarsmakten närstående organisationer till att säkerställa att vi har en bra räddningstjänst och beredskapsplanering runt om i landet. Det civila försvaret består inte utav en myndighet utan av många statliga, regionala och lokala aktörer som tillsammans skapar den svenska civila försvarsförmågan.

I den försvarsöverenskommelse som slöts i våras mellan Centerpartiet och Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna så beskrivs vikten av att stärka den civila försvarsförmågan. I överenskommelsen pekas värnandet av civilbefolkningen, säkerställande av de viktigaste samhällsfunktionerna och bidrag till Försvarsmaktens förmåga vid förhöjd beredskap som de viktigaste delarna i det civila försvaret. I och med det försvarsbeslut som riksdagen fattade i juni så återupptas nu det civila försvaret och dess planering. I och med att det civila försvaret inte är en egen organisation så är det av största vikt att samordning och samarbete blir ledstjärnor i det kommande planeringsarbetet. Partistyrelsen menar att detta arbete inte bara får fokusera på beredskapsarbete i form ut av stöd till försvarsmakten utan också beredskapsarbetet för icke-militära kriser så som exempelvis stormar och bränder.

Att vi i vår vardag ska kunna känna trygghet i att ambulansen, brandkåren och övriga räddningstjänsten fungerar och kan bistå i en nödsituation är av största vikt. För att dessa organisationer ska fungera så krävs det väl utbildad personal som är tillgänglig i hela landet. Rekrytering till dessa tjänster måste fungera på ett bra sätt. Därför är det av stor vikt att vi vågar se över så att det exempelvis finns tillräckliga möjligheter att rekrytera personal till bland annat brandförsvaret.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att den civila försvarsplaneringen också ska betona civil beredskap för icke-militära kriser så som stormar och bränder.

Att räddningstjänsten, särskilt deltidskårerna, ges bättre förutsättningar att finnas kvar i hela landet, även i glesbygd, varav utbildning, arbetsvillkor, personalförsörjning och resursallokering utgör väsentliga delar. Deltidsbrandmän ska heller ej lida ekonomisk skada i händelse av utryckning vid arbetslöshet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

8.17
8.18.2
8.19.1
8.19.2
8.19.3
8.19.4
8.19.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

8.18.1
8.18.3
8.18.4

Nordisk förbundsstat - motion 8.20

8.20 Centerpartiet aktivt arbetar för ett närmare och fördjupat nordiskt samarbete med inriktning på ett statsförbund eller en förbundsstat.

Partistyrelsens yttrande:

För Centerpartiet har det nordiska samarbetet en stor betydelse och vi ser att det är ett av Sveriges viktigaste internationella samarbeten. Det fördjupas kontinuerligt, bland annat genom samarbetet i Nordiska rådet och nordiska ministerrådet. Det samarbete som vi har gör att nordén hålls öppen, att vi kan flytta och röra oss fritt mellan länder. Samarbetet gör också att vi har en större och kraftfullare röst när vi agera internationellt. Vi ser att det finns stora fördelar med att det nordiska samarbetet än mer fördjupas.

Partistyrelsen menar dock att det är just samarbete som är styrkan i den nordiska kontexten att vi blir fler länder som gör gemensam sak kring gemensamma frågeställningar. Denna styrka skulle riskera att minska ifall vi skapar en gemensam nordisk förbundsstat. Vi ser heller inga andra starka skäl eller folkligt stöd för en nordisk förbundsstat. Därför föreslår vi partistämman att avslå motionen.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
Ett närmare och fördjupat nordiskt samarbete.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
8.20

Folkmordet 1915-1917 - motion 8.21

8.21 Att Centerpartiet erkänner folkmordet-Seyfo.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en mycket viktig fråga. Partistyrelsen delar bedömningen att det som skedde i dåvarande Ottomanska riket runt 1915-1917 var ett folkmord och att det är viktigt att vi i den allmänna debatten använder oss ut av det uttrycket. I det utrikes- och försvarspolitiska programmet redovisas partistyrelsens inställning i frågan och därmed anses motionen besvarad.

”För Centerpartiet är det också viktigt att vi erkänner och lär av historien. Det är alltid angeläget att påminna varandra om mänsklighetens tillkortakommanden och fruktansvärda illdåd. För oss är det exempelvis viktigt att se att det som hände i Ottomanska riket i början av 1900-talet var ett folkmord och att dessa händelser inte får glömmas. Samtidigt menar vi att det inte är upp till olika regeringar att besluta om andra länders historiska tillkortakommanden eller övergrepp eller genom politiska beslut definiera hur historien sett ut. Det handlar om att aldrig glömma eller att blunda för de fruktansvärda människoöden som följer i skuggan av en konflikt.”

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad: 8.21
